

NOTAT Tvivl i forbindelse med opslag i journaler

I juni 2026 har DSR Analyse gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt medlemmerne af Dansk Sygeplejeråds medlemspanel. 50%¹ af de 3328 inviterede medlemmer deltog i undersøgelsen. Dette notat præsenterer resultater vedrørende sygeplejerskers tvivl om brug af opslag i journaler.

Resultaterne er baseret på besvarelser fra sygeplejersker, der er i beskæftigelse, udfører sygepleje, og har daglig patient-/borgerkontakt. Sektoropdelte resultater præsenteres kun, hvor forskellene er statistisk signifikante; dette fremgår af anmærkningerne under de relevante tabeller. Data er vægtet på alder.

Journalføringens primære formål er; at sikre patientsikkerhed og kontinuitet i behandlingen ved at dokumentere patientens sygehistorie, undersøgelser og udførte behandling. Journalen sikrer faglig kommunikation mellem involverede parter og giver et overblik over patientens forløb. Den fungerer som grundlag for kvalitetssikring, og kan bidrage til læring, forskning og forhold der vedrører patienter og sundhedspersonales retsstilling.

Hovedresultater

- 30% af sygeplejersker svarer, at der er oplysninger, som de undlader at indhente/slå op, fordi de er i tvivl om hvorvidt de må foretage det pågældende opslag eller indhente oplysningerne. Flere sygeplejersker beskriver, at usikkerhed om reglerne for journalopslag, frygt for at overtræde reglerne og medieomtale af uberettigede opslag gør dem mere forsigtige og får dem til at undlade opslag.
- 61% vurderer, at det er nemt at få afklaret tvivl om journalopslag på arbejdspladsen. Det er en markant stigning fra 49% i september 2025.
- Blandt de sygeplejersker, der undlader opslag på grund af tvivl, vurderer 31 %, at det ikke er nemt at få afklaret tvivlen, mens 36 % oplever, at det er nemt.
- Der er stor forskel på sygeplejerskernes kendskab til reglerne for journalopslag afhængigt af situationen. Mens næsten alle vurderer, at opslag er tilladt ved aktuel behandling, er der betydelig tvivl i situationer med koordinerende, rådgivende og tværgående arbejdsopgaver.

Tvivl i forbindelse med opslag i journaler

Af tabel 1 fremgår det, at 30% af sygeplejersker svarer, at der er oplysninger, som de undlader af indhente/slå op, fordi de er i tvivl om hvorvidt de må foretage det pågældende opslag eller indhente oplysningerne. 65% af sygeplejersker oplever ikke dette.

Sammenlignet med sygeplejerskernes svar fra september 2025 er der sket en positiv udvikling. Andelen, der svarer ja til, at der oplysninger, de undlader at indhente/slå op, fordi de er i tvivl om, hvorvidt de må foretage opslaget, er steget svagt fra 28% i 2025 til 30% i den aktuelle undersøgelse. Samtidig er andelen, der svarer nej, steget tydeligt fra 56% til 65%, hvilket peger på, at flere sygeplejersker ikke oplever denne tvivl som en barriere. Andelen, der svarer ved ikke, er også faldet markant fra 16% til 4%. Dette fremgår af bilagstabel 1.

Af tabel 1 fremgår også forskellene mellem sektorer, og her kan vi se, at sygeplejersker ansat i regionen i højere grad undlader at indhente visse oplysningerne på grund af tvivl sammenlignet med de kommunalt ansatte sygeplejersker. En tredjedel af de regionalt ansatte sygeplejersker (33%) svarer, at der er oplysninger, de undlader at indhente eller slå op, fordi de er i tvivl om, hvorvidt de må, mens det gælder knap en fjerdedel (24%) af de kommunalt ansatte.

Sygeplejerskerne har haft mulighed for at uddybe deres svar, hvis de undlader at indhente oplysninger, fordi de er i tvivl om hvorvidt de må foretage det pågældende opslag. Sygeplejerskerne beskriver i disse svar, at mange oplever usikkerhed om reglerne for journalopslag, og at de derfor ofte vælger den mest forsigtige

¹ Et identisk spørgeskema blev sendt ud via to forskellige spørgeskemaprogrammer, SurveyXact og Enalyzer, til to tilfældigt fordelte lige store grupper, hvorefter data blev lagt sammen. Svarprocenten var hhv. 47% og 53%

løsning. Særligt fylder tvivl om opslag på patienter, der endnu ikke er ankommet, er overflyttet, udskrevet eller tilhører andre afdelinger, specialer eller sektorer.

"Det er svært at gennemskue reglerne - de fremstår ikke entydigt og man kan ikke være sikker på opbakning fra sin ledelse" (Regionalt ansat sygeplejerske i en specialfunktion)

"F.eks. hvis jeg forbereder mig før patient skal komme til behandling og behandlingen så bliver aflyst." (Regionalt ansat sygeplejerske)

Flere svar handler også om faglig læring og opfølgning, hvor sygeplejersker gerne ville kunne se, hvordan det senere gik patienter, de har behandlet, eller hvilke resultater undersøgelser og behandlinger førte til. Flere oplever, at usikkerheden om reglerne begrænser deres muligheder for at lære af patientforløb og udvikle dem fagligt.

"Det kan være lærerigt eller givende at vide om en iværksat behandling har hjulpet; disse oplysninger har man ofte ikke adgang til da vores patienter er i korttidsforløb i opvågningen, max 1-2 døgn." (Regionalt ansat sygeplejerske i en specialfunktion)

"Hvis jeg har henvist en patient, tør jeg ikke slå op og se om den blev godkendt og hvad patient fejlede. Der er noget læring der missed der..." (Regionalt ansat sygeplejerske i en specialfunktion)

Samtidigt peger mange på at medieomtale og sager om uberettigede opslag har gjort dem mere tilbageholdende, og nogle beskriver en frygt for kritik, disciplinære konsekvenser eller i værste fald tab af autorisation.

"Som sygeplejerske har man truslen hængende over ens hoved om at blive fyret eller helt at miste sin autorisation hvis man laver fejl. Man har opbygget et system hvor sundhedsfagligt personale hellere vil være forsigtige i deres fremgang end at tage risikoer for patientens bedste. Det er ikke nødvendigvis en dårlig ting, men i sidste ende er det, det man har valgt. Samtidig er der manglende undervisning i hvordan man indhenter/slår oplysninger op og dokumentér korrekt." (Regionalt ansat sygeplejerske)

"Hvis jeg ikke kan indhente tilstrækkelige oplysninger via dialog med borgeren eller den behandlingsansvarlige læge, har jeg mulighed for at tilgå borgerens patientjournal med samtykke. Denne mulighed benytter jeg dog sjældent, da opslag i journalen medfører, at mit fulde navn fremgår af den besked, som borgeren modtager i e-Boks. Selvom gennemsigtighed omkring journalopslag er vigtig og naturlig, oplever jeg, at ordningen ikke i tilstrækkelig grad tager hensyn til medarbejderes privatliv og personlige sikkerhed. (...)" (Kommunalt ansat sygeplejerske i psykiatrien)

Tabel 1. Er der oplysninger, du undlader at indhente/slå op, fordi du er i tvivl om hvorvidt du må foretage det pågældende opslag/indhente oplysningerne?

	Region (juni 2026)	Kommune (juni 2026)	Alle (juni 2026)
Ja	33%	24%	30%
Nej	63%	72%	65%
Ved ikke	4%	3%	4%
Ikke relevant	1%	1%	1%
Total	100%	100%	100%
Antal	834	315	1264

Anm. Sygeplejersker i beskæftigelse, der udfører sygepleje med daglig borgerkontakt. Forskelle mellem region og kommune er statistisk signifikante. Procenter summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding. Bemærk, at kolonnen med "Alle" inkluderer sygeplejersker, som er ansat i regioner, kommuner, staten, det private og andet. Data er vægtet på alder. Kilde: DSR analyse

Tabel 2 viser, at 61% af sygeplejersker mener, at det er nemt at få afklaret tvivl om, hvornår de må slå op i journaler på deres arbejdsplads. Andelen er højere blandt regionalt ansatte sygeplejersker (63%) end blandt de kommunalt ansatte (57%).

Sammenlignet med resultaterne fra en spørgeskemaundersøgelse fra 2025 er der sket en markant forbedring i sygeplejerskernes oplevelse af at kunne få afklaret tvivl om reglerne for journalopslag. Andelen, der svarer ja, er steget fra 49% til 61%. Udviklingen kan bl.a. skyldes et øget fokus på afklaring af tvivl om journalopslag, både fra DSR og mere generelt. Samtidig kan konkrete sager om journalopslag have øget opmærksomheden på området og fået flere til at efterspørge afklaring.

Tabel 2 viser også, at 17% af sygeplejersker ikke mener, at det er nemt at få afklaret tvivl om journalopslag. Disse sygeplejersker har haft mulighed for at uddybe hvorfor. Fritekstsvarene peger især på manglende eller uklare retningslinjer, forskellige fortolkninger af reglerne og usikkerhed om, hvem man kan spørge om tvivl. Flere oplever, at ledere og kolleger giver forskellige svar, og at der er mange gråzoner i forhold til, hvornår et opslag er fagligt begrundet. Samtidig efterspørger flere mere konkrete retningslinjer og bedre adgang til juridisk eller faglig sparring.

En sygeplejerske beskriver eksempelvis: *"Jeg har ikke set nogen skriftlig retningslinje. Når jeg spørger leder eller kolleger får jeg forskellige svar. Derudover kan regler ofte tolkes forskelligt og det kan være svært at argumentere for/ bevise hvorfor man har brug for mere information om patienten."* (Sygeplejerske ansat i et vikarbureau)

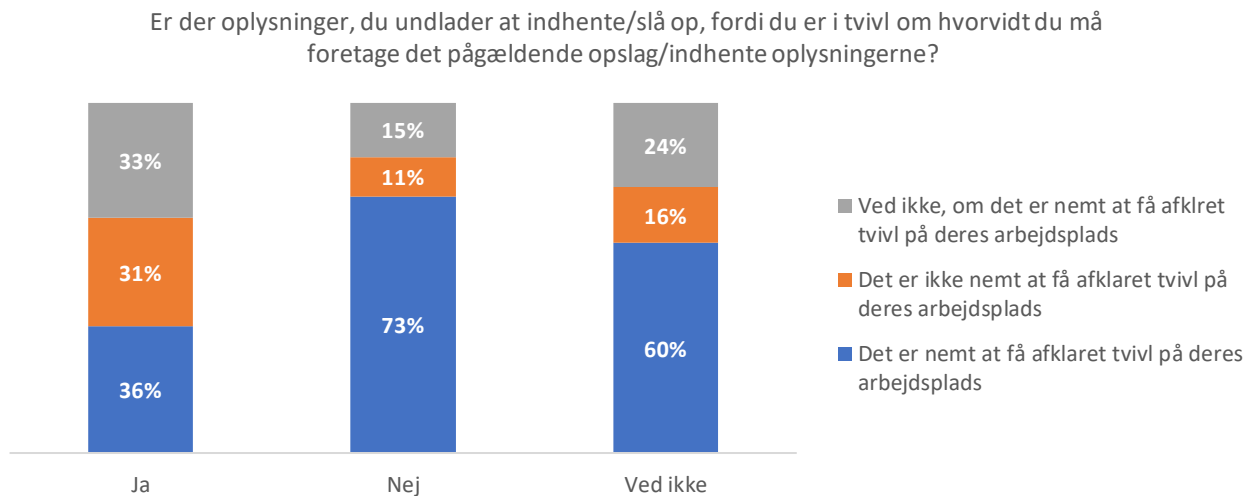
Tabel 2. Er det på din arbejdsplads nemt at få afklaret tvivl om, hvornår du må slå op i journalen?

	Region (juni 2026)	Kommune (juni 2026)	Alle (juni 2026)	Alle (september 2025)
Ja	63%	57%	61%	49%
Nej (uddyb gerne)	17%	19%	17%	23%
Ved ikke	21%	21%	21%	28%
Ikke relevant	0%	2%	1%	-
Total	100%	100%	100%	100%
Antal	832	313	1260	782

Anm. Sygeplejersker i beskæftigelse, der udfører sygepleje med daglig borgerkontakt. Forskelle mellem region og kommune er ikke statistisk signifikante. Procenter summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding. Bemærk, at kolonnen med "Alle" inkluderer sygeplejersker, som er ansat i regioner, kommuner, staten, det private og andet. Bemærk, at svarmuligheden "ikke relevant" ikke indgik i spørgeskemaet fra 2025, og kan skabe visse usikkerheder ved sammenligning, dog er andelen af "ikke relevant"-svar lav og anses derfor ikke som et problem. Data er vægtet på alder. Kilde: DSR analyse

Figur 1 illustrerer, hvordan sygeplejersker, der undlader at indhente oplysninger på grund af tvivl, fordeler sig i forhold til spørgsmålet om, hvorvidt det er nemt at få afklaret tvivl i forbindelse med journalføring på deres arbejdsplads. Af de sygeplejersker som undlader at indhente oplysninger på grund af tvivl angiver 36%, at det er let at få afklaret tvivl, mens 31% vurderer, at det ikke er nemt.

Figur 1. Sammenhæng mellem at undlade at indhente oplysninger pga. tvivl og om det er nemt at få afklaret tvivl.

Anm. Bemærk, at svarkategorien ikke relevant er frasortet fra begge spørgsmål i denne figur, og derfor ikke afbilledet.

Tabel 3 viser sygeplejerskernes vurdering af, hvornår de må foretage opslag. Det er vigtigt at bemærke, at i alle situationer, som sygeplejerskerne er blevet spurgt om, er det tilladt at foretage opslag.

Resultaterne viser, at sygeplejerskerne generelt har størst sikkerhed om reglerne, når de selv er direkte involveret i patientens eller borgerens behandling. Samtidig er der betydelig usikkerhed om reglerne i en række situationer, hvor sygeplejersken har en koordinerende, rådgivende eller understøttende rolle.

Mens næsten alle sygeplejersker (98%) vurderer, at de må foretage opslag, når de har en patient eller borger i aktuel behandling, falder andelen i de øvrige situationer til mellem 54-83%. Særligt ved aflysning af en patient eller borger, som en kollega har booket, og når en sundhedsperson fra et andet behandlingssted kontakter sygeplejersken om behandling, er der stor tvivl om reglerne. Her svarer henholdsvis 33% og 22%, at de ikke ved om opslag er tilladt. Resultaterne indikerer således, at mange sygeplejersker er usikre på, hvornår de må foretage opslag, selv i situationer hvor det er relevant for deres arbejdsopgaver.

Ser man på de syv forhold samlet, er det kun 27% af sygeplejersker, der er bevidst om, at opslag er tilladt i alle situationer.

I bilagstabel 2 og 3 fremgår de fulde tabeller over fordelingen af andele på sektor.

Tabel 3. Må du foretage opslag i disse situationer? (Alle sygeplejersker)

	Ja	Nej	Ved ikke
Når jeg har en patient/borger i aktuel behandling	98%	1%	1%
Når jeg forbereder behandlingen af en patient/borger	83%	8%	9%
Når jeg er ansvarshavende og en del af denne rolle er at have overblik over alle vores patienter/borgere	74%	8%	18%
Når jeg har en koordinerende funktion og har brug for at vurdere en patient/borgers tilstand mhp. evt. ændring af arbejdsfordelingen	73%	7%	20%
Når en kollega beder om hjælp til en patient/borger	71%	14%	14%
Når en sundhedsperson fra et andet behandlingssted kontakter mig om patienten/borgeren med spørgsmål til behandling, vi har udført/udfører hos os	57%	21%	22%
Når jeg aflyser en patient/borger, som en af mine kollegaer har booket	54%	13%	33%

Anm. N=1214. Sygeplejersker i beskæftigelse, der udfører sygepleje med daglig borgerkontakt. Procenter summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding. Data er vægtet på alder. Kilde: DSR analyse

Bilag

Bilagstabel 1. Resultater fra panelundersøgelse i september 2025: Er der oplysninger, du undlader at indhente/slå op, fordi du er i tvivl om hvorvidt du må foretage det pågældende opslag/indhente oplysningerne?

	Alle (september 2025)
Ja (uddyb gerne)	28%
Nej	56%
Ved ikke	16%
Ikke relevant	-
Total	100%
Antal	802

Anm. Sygeplejersker i beskæftigelse, der udfører sygepleje med daglig borgerkontakt. Procenter summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding. Bemærk, at svarmuligheden "ikke relevant" ikke indgik i spørgeskemaet fra 2025, og kan skabe visse usikkerheder ved sammenligning til resultater fra 2026, dog er andelen af "ikke relevant"-svar i 2026 lav og anses derfor ikke som et problem. Data er vægtet på alder. Kilde: DSR analyse

Bilagstabel 2. Må du foretage opslag i disse situationer? (Sygeplejersker, ansat i regionerne)

	Ja	Nej	Ved ikke
Når jeg forbereder behandlingen af en patient/borger	83%	8%	9%
Når jeg har en patient/borger i aktuel behandling	99%	1%	1%
Når jeg er ansvarshavende og en del af denne rolle er at have overblik over alle vores patienter/borgere	76%	6%	18%
Når jeg har en koordinerende funktion og har brug for at vurdere en patient/borgers tilstand mhp. evt. ændring af arbejdsfordelingen	75%	6%	19%
Når en kollega beder om hjælp til en patient/borger	72%	14%	14%
Når en sundhedsperson fra et andet behandlingssted kontakter mig om patienten/borgeren med spørgsmål til behandling, vi har udført/udfører hos os	57%	21%	22%
Når jeg aflyser en patient/borger, som en af mine kollegaer har booket*	52%	12%	36%

Anm. N=810. Sygeplejersker i beskæftigelse, der udfører sygepleje med daglig borgerkontakt. *= Forskelle mellem region og kommune er statistisk signifikante. Procenter summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding. Data er vægtet på alder. Kilde: DSR analyse

Bilagstabel 3. Må du foretage opslag i disse situationer? (Sygeplejersker, ansat i kommunerne)

	Ja	Nej	Ved ikke
Når jeg forbereder behandlingen af en patient/borger	84%	8%	8%
Når jeg har en patient/borger i aktuel behandling	98%	1%	1%
Når jeg er ansvarshavende og en del af denne rolle er at have overblik over alle vores patienter/borgere	73%	10%	17%
Når jeg har en koordinerende funktion og har brug for at vurdere en patient/borgers tilstand mhp. evt. ændring af arbejdsfordelingen	76%	7%	17%
Når en kollega beder om hjælp til en patient/borger	72%	13%	15%
Når en sundhedsperson fra et andet behandlingssted kontakter mig om patienten/borgeren med spørgsmål til behandling, vi har udført/udfører hos os	58%	21%	22%
Når jeg aflyser en patient/borger, som en af mine kollegaer har booket*	56%	16%	28%

Anm. N=297. Sygeplejersker i beskæftigelse, der udfører sygepleje med daglig borgerkontakt. *= Forskelle mellem region og kommune er statistisk signifikante. Procenter summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding. Data er vægtet på alder. Kilde: DSR analyse

Metode

Medlemspanelet blev tilfældigt fordelt i to lige store grupper, som fik tilsendt spørgeskemaet via henholdsvis SurveyXact og Enalyzer. Spørgeskemaerne var identiske, ligesom invitationsteksten var den samme. De to datasæt er efterfølgende blevet lagt sammen.

Der er ikke statistiske signifikante forskelle mellem svarene i surveyprogrammerne.

Resultaterne i tabel 1 og 2 sammenlignes med besvarelser fra en panelundersøgelse gennemført i september 2025, hvor de samme spørgsmål om journalopslag blev stillet til medlemmer af Dansk Sygeplejeråds medlemspanel. I undersøgelsen fra 2025 deltog 49% af de 2.338 inviterede medlemmer.

Beskrivelser og overblik af fritekstsvar er udarbejdet med hjælp fra Copilot.